

မြန်မာပြည်နှင့် သူ၏သမိုင်းစဉ်ကို ကျွန်ုပ်တို့မည်မျှအထိသိရှိပါသလဲ။ ၎င်းအပြင် မြန်မာပြည်က လောလောထယ်ထယ်အခြေအနေသာမက နောင်အနာဂတ်ရေးရာကိုပါ မည်မျှအထိ အမှန်တကယ် တိတိကျကျ သိရှိကြပါသလဲ။ ထယ်စုနှစ် နှစ်စုနှီးပါးမျှ အနောက်တိုင်းအစိုးရများနှင့် တဖြည်းဖြည်းတိုးပွားလာသော အဖျိုးသားရေးလုပ်ရားရေး အသိုင်းအဝိုင်းကပါ ဝိပိလွတ်လပ်သော ဝိဋ္ဌိဒီမိုကရေစီဆန်သောအခြေအနေသို့ ပြောင်းလဲလာအောင် စီးပွားရေးပိတ်ဆို့မှုများ၊ သပိတ်မှောက်မှုများနှင့် အဆင့်ဆင့်ကြီးပမ်းနေသည့်ကြားမှပင် ဝိဋ္ဌိပြင်းထန်ကြမ်းကြုတ်ရက်စက်သော စစ်အာဏာရှင်စနစ်၏ မိမိဘာသာပြောင်ရွှေ့လွှားပုံကိုကြည့်ကာ အားမလုံအားမရ ဒေါမနသဖြစ်ကြရသည်။

ယခု သန့်မြင့်ဦးက ခေတ်သစ်မြန်မာ့သမိုင်းနှင့် သူ့မိသားစုအကြောင်းကို ဝေဖန်သားတင်ပြလိုက်ပေပြီ။ ခံစားချက်အပြည့်နှင့် ကဏ္ဍဆန်ဆန်ပြဇာတ်ဟန်ပန်းလည်းပါ စိတ်ထိခိုက်ကြေကွဲစွယ်ရာတို့ ရုတ်တရက်ယှက်နှယ် ဇာတ်လမ်းသွယ်ထားသော အရေးကောင်း၊ အပြောကောင်း၊ ဇာတ်ကြောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်သည်။ စာရေးသူ၏ ထင်ရှားသော မိသားစုပင်များ၏ အကြောင်း၊ ရိုင်းရာနှင့် အခြားသူတို့၏ဇာတ်လမ်းများကဆင့် မြန်မာပြည်၏ ဘုန်းမီးခနုလတောက်ပချိန်နှင့် ခေတ်သစ်သမိုင်း၌ ကျဆုံးခန်းကို ဖော်ထုတ်ပင်လယ်စားပြုများ၏ ခေတ်ကာလ မြန်မာပြည်တွင်းသို့ ပြေးပင်ခိုလှုံလာသော မဂိုမင်းသားစသည့် ဇာတ်လမ်းမှ အစပြု၍ ယနေ့ခေတ်ကျမ္ဘာပေါ်၌ အရည်လျားဆုံး နှစ်ပေါင်း ၆၀ ကျော် ပြည်တွင်းစစ်ကာလအထိ ဆင်းကင်းတင်ပြထားသည်။ "အမေ့ခံအတိတ်"သည် ပုဂ္ဂိုလ်ရေး အတွေးအမြင်နှင့် ကမ္ဘာ့အသွင်ကို တပြိုင်တည်း ထင်ဟပ်ပြနေ၏။ ထိုတိုင်းရင်းကွင်းကွင်းကွက်ကွက် သမိုင်းကြောင်းတင်ပြမှု (The World Street Journal) ဖြစ်ပြီး၊ မြန်မာပြည်ကို အများက အလွယ်တကူ သိမြင်နားလည်လာနိုင်စေသည်။ နှစ်သက်ကြည့်နာစွာ ဖတ်ရမည့်စာအုပ်ဖြစ်၏။

စိတ်ဝင်စားဖွယ်ရာညှိငြင် ပမ်းစားနိုင်သည်

Time Magazine

အဆန်းတကြယ် ဆွတ်ယူနှစ်ပိုဖွယ်ရာ မြန်မာပြည်၏ ဝှပ်ပုံလွှာ

Newsweek

"ဒေါက်တာသန့်မြင့်ဦးသည် ဆုရသမိုင်းပညာရှင်နှင့် စာရေးဆရာတစ်ဦးဖြစ်သည်။ သူသည် ဟာမတ်နှင့် ကမ်းဘရစ်ရှိတက္ကသိုလ်တို့တွင် ပညာသင်ကြားခဲ့ပြီး ကမ်းဘရစ်ရှိ ထရင်နက်တောလိပ်တွင် ကောလိပ်အဖွဲ့ဝင်တစ်ဦးအဖြစ် သုတေသနပညာရှင်ကို နှစ်ပေါင်းများစွာ သင်ကြားပို့ချခဲ့သည်။ ကမ္ဘာ့ ကုလသမဂ္ဂ အဖွဲ့ချုပ်တွင် ၁၂ နှစ်ကြာတာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ရာ ကမ္ဘာ့ကုလသမဂ္ဂဦးဆုံးရုံးဝန်ထမ်းအဖွဲ့ ဝန်ထမ်းအဖွဲ့ စီမံချက်သုံးစုံနှင့် နိုင်ငံရေးတိရစ္ဆာန်များဆိုင်ရာဌာန (Department of Political Affairs)တွင် ညွှန်ကြားရေးမှူးချုပ်တစ်ဦးအဖြစ် တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့ခြင်းတို့ပါဝင်သည်။ သူသည် ရန်ကင်းမြို့ပြ အမွေအနှစ် ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက်ရေးအဖွဲ့ (Yangon Heritage Trust)ကို စတင်တည်ထောင်သူဖြစ်ပြီး အမျိုးသားစီးပွားရေးနှင့် လူမှုရေးအကြံပေးကောင်စီ၏ အဖွဲ့ဝင်ဟောင်းတစ်ဦးလည်းဖြစ်သည်။ ယခင် ထုတ်ဝေခဲ့ပြီးသော စာအုပ်များတွင် "Where China Meets India" နှင့် "The Making of Modern Burma" တို့ ပါဝင်သည်။

အမေ့ခံအတိတ်နှင့်ပတ်သက်၍ သူတို့၏အမြင်

◆ ပြောင်ပြောက်လှပါပေ။ အမေ့ခံအတိတ်သည် ဘက်မျှသော၊ စေ့စပ်စုံလင်သော၊ လေးနက်သောသမိုင်းစာအုပ်ဖြစ်ပေသည်။

The New Yorker

◆ သွက်သွက်လက်လက် ကွက်ကွက်ကွင်းကွင်း ရှင်းလင်းစွာရေးသားထား၍ လက်များခါလောက်သည့် မြန်မာပြည်မိတ်ဆက်သမိုင်းစာအုပ်။

The Telegraph

◆ ဖတ်ရှုသူတို့၏စိတ်နှလုံးကို သိမ်းကြိုးဆွဲငင်နိုင်သည့် အတွင်းကျကျ သမိုင်း ဖြစ်ကွင်း ကျယ်ပြန့်ရပ်များမှတစ်ဆင့် မြန်မာ့သမိုင်းကို အံ့ဖွယ် မိတ်ဆက်ထားသော စာအုပ်ဖြစ်ပေသည်။

The Time Literary Supplement

◆ သန့်မြင့်ဦးသည် လူသိနည်းသော တိုင်းပြည်၏ရှုပ်ထွေးပွေလီသော သမိုင်းကြောင်းကို လှပစွာခြယ်မှုန်းထားရုံမက မြန်မာပြည်၏ လက်ရှိအခြေအနေအကျဉ်းအကြပ် အခက်အခဲကို ထက်မြက်စူးရှသော ဆန်းစစ်ဝေဖန်မှုဖြင့် နိဂုံးချုပ်တင်ပြထားသည်။

Publishers Weekly

◆ စာရေးသူသည် ရှည်လျားများပြားစွဲသာမက သပွတ်အူကဲ့သို့ဖြစ်နေသည့် မြန်မာ့သမိုင်းကို ရှင်းလင်းပီပြင်စွာ၊ စိတ်ဝင်စားစရာကောင်းစွာ ရေးသားထားသည်။ တစ်ခေတ်တစ်ခါက မြန်မာပြည်သည် ကမ္ဘာကြီးနှင့်အဆက်အသွယ်ရှိခဲ့ပုံကိုလည်းကောင်း၊ ယခုကဲ့သို့ ဒုက္ခပင်လယ်ဝေနေသောအဖြစ်သို့ မလိုအပ်ဘဲ အချည်းနှီးအလဟဿ ဝမ်းနည်းရင်နာစရာကောင်းစွာ ရောက်ရှိလာခဲ့ပုံကိုလည်းကောင်း စာဖတ်သူများ မြန်ပြောင်းသတိရလာအောင် တင်ပြနိုင်သည့်အတွက် ချီးကျူးထိုက်ပါပေသည်။

Sunday Telegraph

◆ ခေတ်သစ်မြန်မာ့သမိုင်းကို ကမ္ဘာနှင့်မိတ်ဆက်ပေးသည့် အကောင်းဆုံးစာအုပ်ဟု ဆိုရပေမည်။ ကြေကွဲစရာလည်းပါ။ ကရုဏာသက်စရာလည်းဖြစ်။ ပညာသားပါးပါနှင့် အတွေးပွားစေသော စာအုပ်ဖြစ်သည်။

William Dalrymple Award Winning Writer

မာတိကာ

- **နိဒါန်း**
- **အခန်း(၁) မြန်မာ့ထီးနန်း ပျက်သုဉ်းခြင်း**
မြန်မာ့ထီးနန်း ပျက်သုဉ်းခြင်း ၇
မန္တလေး အောက်တိုဘာ ၁၈၈၅ ၇
စိန်ကျော(ချုံ)ခံတပ် ၉
လော့စ်ရန်းဒေါ်စ်ချာချီ၏ စစ် ၁၂
ပါတော်ပူပြီး နောက်တစ်နေ့ ၄၀
- **အခန်း(၂) အချေအတင် ရင်ဆိုင်ပွဲအလီလီ မြန်မာပြည်**
အချေအတင် ရင်ဆိုင်ပွဲအလီလီ မြန်မာပြည် ၅၇
- **အခန်း(၃) ခြေခြေမြစ်မြစ် တွက်စစ်ဖျိုးနွယ်**
ခြေခြေမြစ်မြစ် တွက်စစ်ဖျိုးနွယ် ၇၈
အလယ်အလတ်လမ်းစဉ် ၉၀
တောင်ပိုင်းအရပ်မှ အုပ်စိုးသူများ ၉၉
ရန်သူကို အပြီးတိုင် ချေမှုန်းသူများ ၁၀၆
- **အခန်း(၄) ဘင်္ဂလားပင်လယ် ကမ်းခြေတစ်လျှောက်မှ**
ပင်လယ်စားပြုများနှင့် မင်းသားများ ၁၂၁
ဘင်္ဂလားပင်လယ် ကမ်းခြေတစ်လျှောက်မှ ၁၂၁
ပင်လယ်စားပြုများနှင့် မင်းသားများ

- မြောက်ဦးမြို့တော် ၁၃၇
- ရီယိုတိုကျိုမှသည် ၁၄၅
- ဝရမ်းပြေး မဂိုများ ၁၅၄
- ထွက်ပြေးလာသော မင် မင်းသား ၁၅၉

- **အခန်း(၅) ဖျိုးချစ်ဝါဒ၏ ဆက်နွယ်အကျိုးသက်ရောက်မှုများ**
ဖျိုးချစ်ဝါဒ၏ ဆက်နွယ်အကျိုးသက်ရောက်မှုများ ၁၆၉
ဖျိုးမြစ်ဝှမ်းမှ လူကြီးလူကောင်းများ ၁၇၂
မွန်စီယာခြုံပလေးနှင့် ပြင်သစ်-မြန်မာ အင်ပါယာအိမ်မက် ၁၇၅
သန်လျင်တိုက်ပွဲနှင့် ၇ နှစ်စစ်ပွဲ ၁၇၉
အယုဒ္ဓယကို လှယက်ဖျက်ဆီးခြင်း ၁၈၇
နယ်နိမိတ် သတ်မှတ်ခြင်း ၁၉၀
အလံကိုင်တပ်ဖွဲ့ ဆင့်ကဲဦးဆောင် ၁၉၃

- **အခန်း(၆) အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲ**
အင်္ဂလိပ်-မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲ ၂၀၅
အားလုံးသည် ပဟေဠိပမာ-မဝီရိုးတဝါး ထင်ကြေးမျှသာ ၂၀၇
ခုံးကျည်လက်နက်-အစွမ်းထက် ၂၂၅
နိုင်ထားသမျှ ပြန်ပေးမှ မိတ်စေ့ညှိဖို့ရာ ၂၃၂
မှန်နန်းရာဇဝင် ၂၃၇

- **အခန်း(၇) မန္တလေး**
မန္တလေး ၂၄၉
မင်းတုန်းမင်း ၂၅၀

- သံတမန်များ ၂၆၃
- မန္တလေးနန်းတွင်း အရေးတော်ပုံ ၁၈၆၆ ၂၆၇
- ပန်းသေးပြဿနာ ၂၇၁
- ဝိတိုရိယဘုရင်မကြီးထံ စေလွှတ်သော သံတမန် ၂၇၆
- နောက်ဆုံးတိုက်ပွဲ ၂၈၆
- ပြုပြင်ပြောင်းလဲရေးသမားများ လှုပ်ရှားဦးဆောင် ၂၉၁
- အချစ်၊ အိမ်ထောင်ရေးနှင့် ရနောင်မင်းသား ၂၉၄
- ဗြူးပလေး၏ အဆုံးသတ် ၃၀၃

- **အခန်း(၈) အသွင်ကူးပြောင်းရေးနှင့် မြန်မာပြည်**
အသွင်ကူးပြောင်းရေးနှင့် မြန်မာပြည် ၃၀၉
ပန်းတနော် ၃၀၉
မန္တလေးကို လမ်းစပြတ်လေပြီ ၃၂၇
ထီးနန်းပျောက်ပြီ ကိုလိုနီ ၃၃၉
မဂိုမင်းဆက်နောက်ဆုံးဘုရင်နှင့်အိန္ဒိယမှဝင်လာသည့်လူသစ်များ ၃၄၄
စင်စရဲလားပြည်နယ် ၃၅၂

- **အခန်း(၉) အစွန်းရောက်ဝါဒီ လွှမ်းမိုးရာခေတ်**
အစွန်းရောက်ဝါဒီ လွှမ်းမိုးရာခေတ် ၃၇၅
ကင်းဘရစ်ချီ ၁၉၀၅ ၃၇၉
ဆင်းရဲပင်ပန်း ခရီးကြမ်း ၃၉၅
အရှေ့တိုင်းမှ အိုင်းရစ်ရှ်များ ၄၀၁
ကမ္ဘာစစ်ကြီး လာလေပြီ ၄၁၁
မိုးကြိုးပစ် ထန်းလက်ကာ ၄၁၃

- **အခန်း (၁၀) စစ်မြေတလင်းခင်းမိခဲ့ပြီ**
စစ်မြေတလင်း ခင်းမိခဲ့ပြီ ၄၁၉
ခန္ဓာနောင်းဂိမာန် ၄၂၂
ဆုတ်စစ်ကြာရှည် ၄၂၇
ရဲဘော်သုံးကျိပ် ၄၃၅
နိဂုံးပေလား အင်ပါယာ ၄၄၀
အသွင်အပြင် ဆင်ယင်ဝတ်စား အရေးထား ၄၄၁
စစ်အတွင်းကာလ ဇာတိမြေ ၄၄၄
ဂျပန်ရွေ့မည့် နောက်တစ်ကွက်နှင့် မြန်လည်ထိုးနက်မည့် ၄၄၇
ဗြိတိသျှ ၄၄၈
အင်ဗာမှ အလှည့်အပြောင်း ၄၄၈
လော့လူပီမောင့်ဘက်တန်နှင့် တော်လှန်ရေးတပ်သား ၄၅၄
ပြောက်ကျားများ ၄၅၇
စက္ကူဖြူစီမံကိန်း ၁၉၄၆ ခုနှစ် ဗြိတိသျှမူဝါဒ ၄၅၇
စက္ကူဖြူစီမံကိန်းနှင့် ဒေသပလ ၄၆၄
လန်ဒန်သွေးပျက်ပြီ ၄၇၁
ဦးအောင်ဆန်းတို့ လန်ဒန်သွားပြီ ၄၇၇

- **အခန်း (၁၁) ရွေးချယ်စရာ စိတ်ကူးထဲမှ စံပြုနိုင်ငံကမ္ဘာ**
ရွေးချယ်စရာ စိတ်ကူးထဲမှ စံပြုနိုင်ငံကမ္ဘာ ၄၈၇
ဦးနု၏ဘဝနှင့် သူ့အုပ်စိုးခဲ့သည့်ကာလ ၅၀၂
မြန်မာပြည်၏ ဒီမိုကရေစီ စမ်းသပ်ကာလ ၅၀၉
တစ်ကျော့ပြန်တရုတ် ၁၉၅၀ ကျူးကျော်ဝင်ရောက်မှု ၅၁၇
ကြားနေရေးဝါဒီများ ၅၂၃
ဒီမိုကရေစီ ပျက်သုဉ်းတော့မည့်ကာလ ၅၃၁

- ၁၉၆၂ ခုနှစ် တပ်မတော်အာဏာသိမ်းမှု ၅၃၉
- **အခန်း (၁၂) ကျားမြီး**
ကျားမြီး ၅၄၉
တိုင်းပြည်၏ ယုံယွင်းနေသော အခြေအနေ ၅၅၀
ဂျင်မီယန်း၏ကမ္ဘာ ၅၆၄
ဦးနေဝင်း ဝါရုတ်တန်သို့သွားခြင်း ၅၇၀
မပြီးဆုံးနိုင်သော စစ်ပွဲ ၅၈၂
ဦးသန့်၏ ရာပုနု ၅၈၅
ကချင်တောင်တန်းများ ၆၀၀

- **အခန်း (၁၃) စစ်မိစပ်ရာ သောင်းပြောင်းထွေလာ**
စစ်မိစပ်ရာ သောင်းပြောင်းထွေလာ ၆၀၇
ခိုလှုံအောင်ဆန်း၏သမီး ၆၂၇
ဟိုင်နန်မှစသော ခရီးရှည် ၆၃၉

နိဂုံး